

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กษกร ลังชาติ. การศึกษาในระบบโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2533.

กรรมการศึกษาอกโรงเรียน. การศึกษาต่อเนื่อง:นโยบายและทางเลือกใหม่. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์, 2537.

กรรมการศึกษาอกโรงเรียน. เครือข่ายและการส่งเสริมเครือข่ายงานการศึกษาอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เลี่ยงเชียง, 2536.

กรองจิต วาทีสาหกิจ. ความต้องการและความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาของพยาบาลในโรงพยาบาล สังกัดสภากาชาดไทย. 2522.

กล้า สมตรรุกุล. เครือข่ายการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อความยั่งยืน. วารสารการศึกษาแห่งชาติ 27 (เมษายน – พฤษภาคม 2536): 60-64.

กัญญา ศิษะเจริญ. คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานระดับกลางในอุตสาหกรรมขนาดกลาง เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์, 2538.

โภวิท วรพิพัฒน์. การจัดการศึกษาตามแนวทางศึกษาตลอดชีวิตในประเทศไทย. วารสารการศึกษาแห่งชาติ 3 (กุมภาพันธ์ – มีนาคม 2533): 10-20.

จรัส สุวรรณเวลา และคณะ. บนเส้นทางอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

จันทน์ ผลสอน. การพัฒนาฐานแบบการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพสำหรับศูนย์การเรียนในชุมชน สังกัดกรมการศึกษาอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

จุไร จงประดิษฐ์นันท์. ทิศทางการดำเนินงานของหน่วยงานการศึกษาแห่งชาติในมหาวิทยาลัยของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2544.

ชาติชาย ณ เชียงใหม่. การเปลี่ยนแปลงทางสังคมกับพฤติกรรมทางการเมืองของช่วงนานในเรื่องภาคเหนือ. ใน อนันญา ภูริชกุล (บรรณาธิการ), รัฐกับมนุษย์ในไทยศึกษา หน้า 212. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.

ชูชาติ อารีจิราวนุสร. วิสัยทัศน์อุดมศึกษา. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2541.

บุ๊ฟ พุทธประเสริฐ. การพัฒนาฐานแบบการบริการวิชาการแก่สังคมของวิทยาลัยครุภัคเหนือ.

วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปี 2533.

นิตยา มุขลาย. วิเคราะห์แนวคิดทางการศึกษาอกโรงเรียน ของ ประเทศไทย วะสี. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

ประภาพรน ขันชัย. การศึกษาความต้องการด้านการศึกษาต่อเนื่องของข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2538.

ประเทศไทย. ปฏิรูปการศึกษายกเครื่องทางปัญญา ทางรอดจากหายนะ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพาณิช, 2541.

ปาน กิมปี. การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้การศึกษาอกโรงเรียนเพื่อการพึ่งตนเองของชุมชน.

วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

พระเทพเวท (ประยุทธ์ ปยุตโต). หลักการศึกษาในพระพุทธศาสนา. เอกสารทางวิชาการ.

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

พิมพ์วรรณ เทพสุเมธานนท์. การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522.

พิมพ์วัลย์ ปรีดาสวัสดิ์ และ วาทินี บุญจะลักษี. การวิเคราะห์เครือข่ายสังคม ใน บุปผา ศิริรัศมี และ วาทินี บุญจะลักษี (บรรณาธิการ), การศึกษาเชิงคุณภาพ: เทคนิคการวิจัยภาคสนาม หน้า 348. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.

รำไพพรรณ พฤฒพันธุ์. การศึกษาแนวคิดและการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ระหว่างพ.ศ. 2515 ถึง พ.ศ. 2535.

วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

ราพร พลอยประเสริฐ. การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความคาดหวังของผู้บริหารและวิทยาจารย์เกี่ยวกับการให้บริการวิชาการแก่สังคมของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

วันชัย ดนัยต้อมุท. ผลจาก พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติที่มีต่อการศึกษาของไทย. กรุงเทพฯ: วิญญาณ, 2542.

วิจิตร จันทรากุล. แนวคิดวิทยาลัยชุมชน. ครุปริทัศน์ 9 (กุมภาพันธ์ 2537): 55-61.

วิจิตร ศรีสกัน. ประสบการณ์การบริหารมหาวิทยาลัยในกำกับ ทบทวนมหาวิทยาลัย (บทความ
หนึ่งของการสรุปประชุมสัมมนา เรื่องมหาวิทยาลัยในกำกับ: บทบาทที่เปลี่ยนไป)
วิภา บุญเสนอ. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเลือกสร้างคุณภาพการสอนของอาจารย์ พยาบาลใน
สถาบันการศึกษาพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2537.

วีໄລ ตั้งจิตสมคิด. ปรัชญาและหลักการศึกษาอกรอบบ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2531.

สมศรี เพชรโซชี. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของประชาชนในการเข้าร่วมโครงการ การศึกษา
ต่อเนื่องที่จัดขึ้นโดยมหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

สาร คำชูม. ผลกระทบของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนามุ่งบ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) ที่มีต่อ
การพัฒนาชุมชนชนบท: ศึกษาเฉพาะพื้นที่ของหมู่บ้านในลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัด
นครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี, 2534.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.
กรุงเทพฯ: บริษัทสกายบุ๊คส์ จำกัด, 2545.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. รูปแบบเครื่องข่ายการเรียนรู้. วารสารการศึกษา
แห่งชาติ 27 (เมษายน – พฤษภาคม 2536): 12.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ในหลวงกับการศึกษาไทย: ห้าทศวรรษศิริราชสมบัติ.
กรุงเทพฯ: ออมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชิ่ง, 2540.

สุทธิ ประเสริฐสุนทร. วิเคราะห์โครงการบริการวิชาการแก่สังคมของสถาบันอุดมศึกษา. วิทยา
นิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537.

สุนทร สุนันท์ชัย. กฎหมายการศึกษาผู้ไม่ใหญ่และการศึกษาตลอดชีวิตในสหรัฐอเมริกา. กรุงเทพฯ:
กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2537.

สุนทร สุนันท์ชัย. ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาชนบทกับการจัดการศึกษากล
โรงเรียน. ในรวมบทความ เล่ม 4. หน่วยศึกษานิเทศก์: กรมการศึกษากล
โรงเรียน, 2525.

สุนทร สุนันท์ชัย. หลักการและปรัชญาของการศึกษาตลอดชีวิต. เอกสารการสอนชุดวิชาการศึกษา
ตลอดชีวิตและการศึกษาอกรอบบ หน่วยที่ 1 เล่มที่ 1 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมชาติราช. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชาติราช,
2532.

สุภังค์ จันทวนิช. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2540.

สุภารณ์ พรพิศนุกิจจา. การวิเคราะห์การดำเนินงานของสถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2536.

สมາลี สังข์ศรี และ นฤมล ตันธุรเศรษฐ์. การจัดการศึกษาอกรอบให้สัมพันธ์กับพื้นฐานของชีวิตและสังคม. เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการการศึกษาอกรอบ เล่มที่ 1 หน่วยที่ 1 ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสูงทัยธรรมราช. นนทบุรี: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยสูงทัยธรรมราช, 2533.

สมາลี สังข์ศรี. รายงานการวิจัยการศึกษาด้วยชีวิตเพื่อสังคมไทยในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: องค์การค้าครุภัณฑ์, 2544.

สรีย์พร พานิช. แนวโน้มการจัดการงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. การศึกษานยกระบวนการโรงเรียน. กรุงเทพฯ: ศิลปากรรณรงค์, 2529.

สุวิทย์ อารีกุล. หลักการวิจัยและการเสนอผลงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์และสังคม. กรุงเทพฯ: บุพานาสัน, 2521.

หทัยชนก บัวเจริญ. ความสนใจต่อลักษณะโปรแกรมการศึกษาต่อเนื่องทางการพยาบาลศัลยกรรมของพยาบาลวิชาชีพกลุ่มงานศัลยกรรมในโรงพยาบาลรัฐบาลเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

หริส สูตະบุตร. การหารายได้ของมหาวิทยาลัย โดยการให้บริการวิชาชีพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสูงทัยธรรมราช, 2528.

อุ่นตา นพคุณ. การศึกษาผู้ใหญ่เชิงปรัชญา เสริมภูมิปัญญา พัฒนาการ พฤติกรรมนิยมมนุษยนิยมปฏิรูปนิยม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

เอนก นาคະบุตร. ระบบและรูปแบบเครือข่ายการเรียนรู้ในชนบท. วารสารการศึกษาแห่งชาติ 27 (เมษายน – พฤษภาคม 2536): 38-39.

ภาษาอังกฤษ

- Cropley, A.J., and Dave, R.H., Lifelong education and the training of teachers: Developing a curriculum for teacher education on the basis of the Principles of Lifelong education. Oxford: Pergamon, 1978.
- Dave, R.H., Lifelong Education and School Curriculum. (UIE Monograph I) Hamburg: UNESCO Institute for Education, 1973.
- Dave, R.H., Reflection on Lifelong Education and the School. (UIE Monograph III) Hamburg: UNESCO Institute for Education, 1975.
- Dave, R.H., and Skager, R., Curriculum Evaluation for Lifelong Education. UNESCO Institute For Education: Pergamon Press, 1977.
- Dewey, J., Democracy and Education. New York: MacMilan, 1916.
- Faure, E. et al., Learning to Be: The World of Education Today and Tomorrow. Paris: UNESCO, 1972.
- Peterson, R.E. (ed.), Lifelong Learning in America. San Francisco: Jossey – Bass, 1979.
- UNESCO., Draft Programme and Budget for 1969-1970. Paris: UNESCO, 1968.

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

กรมการศึกษาอกโรงเรียน. การศึกษาตลอดชีวิต: การศึกษาของคนไทยในยุคโลกาภิวัฒน์.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครุสภากาดพร้าว, 2538.

กรมการศึกษาอกโรงเรียน. การศึกษาต่อเนื่อง:นโยบายและทางเลือกใหม่. กรุงเทพฯ, 2537.

กษมา วราวรรณ ณ อุยธยา. การศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาระบบ. เอกสารการสอนทุก
วิชาการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาระบบ มหาวิทยาลัยสุโขทัย

ธรรมชาติศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย, 2532.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. มหาวิทยาลัยที่ทางแยก: จุดประกายวิสัยทัศน์อุดมศึกษาไทยใน
อนาคต. กรุงเทพฯ: ชั้นเชสมีเดีย, 2541.

เกียรติวรรณ อมาตยกุล. การศึกษาระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. วารสาร
ครุศาสตร์ 11 (กรกฎาคม – กันยายน 2525): 112.

โกวิท วรพิพัฒน์. การศึกษาตลอดชีวิต.รวมบทความการศึกษาอกโรงเรียน เล่ม 8.

กรุงเทพมหานคร: พิพิธภัณฑ์การพิมพ์, 2532.

ชนบทวิทย์ สุชาตานนท์. การประชุมระดับโลกเรื่อง การศึกษาเพื่อปวงชน: การจัดการศึกษาเพื่อ
สนับสนุนความต้องการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารการศึกษาแห่งชาติ 27
(เมษายน – พฤษภาคม 2536): 3-10.

ทองอยู่ แก้วไทรยะ. แนวคิดการศึกษาตลอดชีวิต: การศึกษาอกโรงเรียน. การศึกษาตลอดชีวิต
การศึกษาของคนไทยในยุคโลกาภิวัฒน์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภากาดพร้าว,
2538.

ธีระพล อุรุณากลิกร และคณะ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-
2544). กรุงเทพฯ: วิญญาณ, 2540.

บุญเลิศ มาแสง. การจัดการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อปวงชนในระดับหมู่บ้าน. วารสารวิจัยสนับสนุนการ
ศึกษาอกโรงเรียน 10 (กันยายน – ธันวาคม 2536)

ปฐม นิคมานนท์. ปรัชญาและหลักการการศึกษาระบบ. เอกสารการสอนชุดวิชาการศึกษา
ตลอดชีวิตและการศึกษาระบบ หน่วยที่ 6 เล่มที่ 1 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชาติศาสตร์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชาติศาสตร์,
2532.

ประเศศ วงศ์. การระดมสรรพกำลังเพื่อการเรียนรู้. วารสารการศึกษาแห่งชาติ 27 (เมษายน –
พฤษภาคม 2536): 21-27.

ประเศศ วงศ์. ปรัชญาและหลักการศึกษาระบบ. กรุงเทพมหานคร: อักษรบันทึก, 2523.

พนิจดา วีระชาติ. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพฯ: โอดี้ยนส์ดิร์,

2542.

รุ่ง แก้วแดง. ปฏิวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน, 2541.

วิชัย ตันศิริ. โภมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต: แนวคิดสู่การปฏิรูปในพระราชบัญญัติการศึกษา.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ฯ, 2538.

วิทยากร เชียงกุล. รายงานสภาวะการศึกษาไทยปี 2541: วิกฤติและโอกาสในการปฏิรูปการศึกษา และสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: อัมรินทรพรินต์ดิ้ง, 2542.

ศูนย์การศึกษาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. เอกสารเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของศูนย์การศึกษาต่อเนื่องแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: สำนักแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

สำนักเสริมการศึกษาและบริการสังคม มหาวิทยาธรรมศาสตร์. เสริมศึกษา 25 ถัดไป.

กรุงเทพมหานคร: เอ็ม.ซี.ดี. การพิมพ์, 2542.

สุนทร สุนันท์ชัย. แนวคิดในการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้. เครือข่ายการเรียนรู้และภูมิปัญญาชาวบ้าน 2535: 35-40.

สุวัฒน์ พุทธเมธา. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พีระพัฒนา, 2544.

อศิน ราษฎร์. เครือข่ายการเรียนรู้: กรณีของภาคอีสาน. วารสารการศึกษาแห่งชาติ 27 (เมษายน – พฤษภาคม 2536): 47-51.

อุดม เหยยกิวงศ์. การศึกษากองระบบโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2534.

อุ่นตา นพคุณ. การศึกษากองโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์และทำปักเจริญผล, 2523.

อุ่นตา นพคุณ. การเรียนการสอนผู้ใหญ่เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช, 2527.

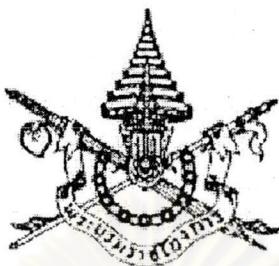
อุ่นตา นพคุณ. แนวคิดทางการศึกษากองระบบโรงเรียนและการพัฒนาชุมชนเรื่อง “คิดเป็น”.

กรุงเทพมหานคร: กรุงสยามการพิมพ์, 2528.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. ๒๕๔๙

ภูมิพลอดุลยเดช พ.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

เป็นปีที่ ๕๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

พระราชบัญญัตินี้เป็นบทบัญญัตินางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัตินี้ไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา^๑
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งอื่นในส่วนที่ได้
บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้
“การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญของบุคคลและสังคม
โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสื่อสารทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จริยธรรมความ
ก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัย
เกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

“การศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา
“การศึกษาตลอดชีวิต” หมายความว่า การศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาใน
ระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่าง

ต่อเนื่องตลอดชีวิต

"สถานศึกษา" หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่ หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

"สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน" หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

"มาตรฐานการศึกษา" หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับ การส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา

"การประกันคุณภาพภายใน" หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงาน ต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

"การประกันคุณภาพภายนอก" หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบ คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการ ประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

"ผู้สอน" หมายความว่า ครูและคณาจารย์ในสถานศึกษาระดับต่าง ๆ

"ครู" หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาของทั้งของรัฐและเอกชน

"คณาจารย์" หมายความว่า บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัยในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาและระดับปริญญาของรัฐและเอกชน

"ผู้บริหารสถานศึกษา" หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา เต็มเวลาของรัฐและเอกชน

"ผู้บริหารการศึกษา" หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารการศึกษา นอกสถานศึกษาตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป

"บุคลากรทางการศึกษา" หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา รวมทั้ง ผู้สนับสนุนการศึกษาซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียน การสอน การนิเทศ และการบริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาต่าง ๆ

"กระทรวง" หมายความว่า กระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รักษาการตาม พระราชนิรโทษันต์ และมีอำนาจขออภัยกระทรวง ระบุยบ และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระบุยบ และประกาศนี้ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
บททั่วไป
ความมุ่งหมายและหลักการ

มาตรา ๖ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สดใปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา ๗ ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกรักการเมือง การปกครอง ในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสำคัญ ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จัพึงตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรา ๘ การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

- (๑) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
  - (๒) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
  - (๓) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง
- มาตรา ๙ การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้
- (๑) มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
  - (๒) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - (๓) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา
  - (๔) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
  - (๕) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา
  - (๖) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ๆ

หมวด ๒

สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

มาตรา ๑๐ การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอ กันในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อาย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สมบูรณ์ อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรืออุบัติภัยหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึงตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นพิเศษ

การศึกษาสำหรับคนพิการในรัฐสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก ที่สื่อบริการและความช่วยเหลือ อื่นๆ ได้ทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

มาตรา ๑๑ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล ได้รับการศึกษาภาคบังคับตามมาตรา ๑๙ และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจนให้ได้รับการศึกษา นอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับ ตามความพึงอุตสาหะของครอบครัว

มาตรา ๑๒ นอกเหนือจากวัย เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๓ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ ดังต่อไปนี้
 (๑) การสนับสนุนจากวัย ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษา แก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล

(๒) เงินอุดหนุนจากวัย สำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล ที่ครอบครัวจัดให้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

(๓) การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด
 มาตรา ๑๔ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสิทธิ ได้รับสิทธิประโยชน์ตามควรแก่กรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การสนับสนุนจากวัย ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล รับผิดชอบ
 (๒) เงินอุดหนุนจากวัย สำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด
 (๓) การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด

หมวด ๓
ระบบการศึกษา

มาตรา ๑๕ การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัย

- (๑) การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดด้วยหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลา ของ การศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน
- (๒) การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดด้วยหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของ การศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จ การศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ ของบุคคลแต่ละกลุ่ม
- (๓) การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่น ๆ

สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน

มาตรา ๑๖ การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับ อุดมศึกษา

การศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย การศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษา การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง การศึกษาระดับอุดมศึกษาแบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญา และระดับปริญญา การแบ่งระดับหรือการเทียบระดับการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เป็นไป ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๗ ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เน้นแต่สอบได้ขั้นปีที่เก้าของ การศึกษาภาคบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘ การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้จัดในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

- (๑) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็ก ก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความ ต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออื่นๆ อีก
- (๒) โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพุทธศาสนา หรือศาสนาอื่น

(๓) ศูนย์การเรียน ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษาของโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานลงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด

มาตรา ๑๙ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้จัดในมหาวิทยาลัย สถาบัน วิทยาลัย หรือ หน่วยงานที่เรียกว่าอย่างอื่น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๒๐ การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษา ของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๒๑ กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจจัดการศึกษา เอกพัฒนาตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยงานนั้นได โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐาน การศึกษาของชาติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔

แนวทางจัดการศึกษา

มาตรา ๒๒ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสามารถสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา ๒๓ การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษาอภิปราย และการศึกษา ตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความ หมายของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องด่อไปนี้

(๑) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นปรมุข

(๒) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ เรื่องการจัดการ การบริหารรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

(๓) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การศึกษา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญา

(๔) ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

(๕) ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา ๒๔ การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

(๒) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเชิงสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

(๓) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น และทำเป็น รักการอ่านและเกิดการเฝ้าอย่างต่อเนื่อง

(๔) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสารความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

(๕) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สำหรับการเรียน และอำนวย ความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่ง วิทยาการประเททต่าง ๆ

(๖) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบุคลากรฯ ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามทักษะภาพ

มาตรา ๒๕ รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกแบบ ให้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ ห้องศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษาศาสตร์ อุทยาน วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ศูนย์การเรียนรู้และนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่าง พอดีเพียงและมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๒๖ ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการ การเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมิน ผู้เรียนตามวรรคนั่นมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ

ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็น สมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

มาตรา ๒๘ หลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลตาม มาตรา ๑๐ วรรคสอง วรรคสาม และวรคสี่ ต้องมีลักษณะหลักหลาย ทั้งนี้ ให้จัดตามความเหมาะสม ของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัย และศักยภาพ

สาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งด้าน ความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากคุณลักษณะในวรรคนี้ และวรคสองแล้ว ยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพขั้นสูงและการค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ และพัฒนาสังคม

มาตรา ๒๙ ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถานศึกษาอื่น ๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายนอกชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งนวัตกรรมการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการเพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งนวัตกรรมการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการเลือกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

มาตรา ๓๐ ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

หมวด ๔

การบริหารและการจัดการการศึกษา

ส่วนที่ ๑

การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ

มาตรา ๓๑ ให้กระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท การศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

มาตรา ๓๒ ให้กระทรวงมีองค์กรหลักที่เป็นคณะกรรมการศึกษาธุกิจระดับและทุกประเภท จำนวนสี่องค์กร ได้แก่ สภาพการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา และคณะกรรมการการศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อพิจารณาให้ความเห็นหรือให้คำแนะนำแก้วัฒนธรรม หรือคณะกรรมการฯ และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่ก្មែរหมายกำหนด

มาตรา ๓๓ สภาพการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ มีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษาของชาติ นโยบายและแผนด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม การสนับสนุนทรัพยากร การประเมินผลการจัดการศึกษา การดำเนินการด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งการพิจารณากลั่นกรองกฎหมายและกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้

ให้คณะกรรมการสภาพการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรี เป็นประธาน กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่า จำนวนกรรมการประเภทอื่นรวมกัน

ให้สำนักงานเลขานุการสภาพการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นนิตบุคคล และให้เลขานุการเป็นกรรมการและเลขานุการ

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพัฒนาจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่ก្មែរหมายกำหนด

มาตรฐานที่ ๓๔ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่พิจารณาเสนออนุนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการการศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนออนุนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐาน การอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุน ทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึง ความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญา ตามกฎหมายว่าด้วยการ จัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่ง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการการศาสนาและวัฒนธรรม มีหน้าที่พิจารณาเสนออนุนโยบาย แผนพัฒนาด้าน ศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

มาตรา ๓๕ องค์ประกอบของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๔ ประกอบด้วย กรรมการโดย ตัวแทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทน องค์กรวิชาชีพ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนกรรมการประเท่านั้นรวมกัน

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและ กรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการแต่ละคณะ ให้เป็นไปตาม ที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความแตกต่างของกิจการในความรับผิดชอบของคณะกรรมการ แต่ละคณะด้วย

ให้สำนักงานคณะกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ เป็นนิติบุคคล และให้เข้าร่วมของแต่ละ สำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๖ ให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล และอาจจัดเป็น ส่วนราชการหรือเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ยกเว้นสถานศึกษาเฉพาะทางตามมาตรา ๒๑

ให้สถานศึกษาดังกล่าวดำเนินกิจการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหาร และการจัดการ ที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเจ้าภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภา สถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ

มาตรา ๓๗ การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา ให้ยึดเพื่อพัฒนาการศึกษา โดยให้คำนึงถึงบริโภคสถานศึกษา จำนวนประชากรเป็นหลัก และความเหมาะสม ด้านอื่นด้วย

ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของสภากาชาดไทย ให้มีคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษา

ระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา รวมทั้งพิจารณาการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา

ประธาน ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา ประธานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันลังค์คอมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย รวมทั้งการกำกับดูแลหน่วยงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมในเขตพื้นที่การศึกษา

คณะกรรมการการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสมาคม ผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพบริหารการศึกษา ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบและครู ผู้นำทางศาสนา และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามกำหนดในกฎกระทรวง ให้ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษาเป็นกรรมการ และเลขานุการของคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา ๓๙ ให้กระทรวงกระจายอำนาจจากบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เป็นไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๔๐ ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ประกอบ ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษา ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับแก่สถานศึกษาตามมาตรา ๑๘ (๑) และ (๓)

มาตรา ๔๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับ ตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น

มาตรา ๔๒ ให้กระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะ การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ ๓

การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน

มาตรา ๔๓ การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับดูดาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ

มาตรา ๔๔ ให้สถานศึกษาเอกชนตามมาตรา ๑๙ (๒) เป็นนิติบุคคล และมีคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย ผู้บูรพาสถานศึกษาเอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนพิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ ภาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๕ ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภท การศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชน ในด้านการศึกษา

การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของรัฐ ของเขตพื้นที่การศึกษา หรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชน โดยให้รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเข้าพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับฟังความคิดเห็นของเอกชนและประชาชนประกอบการพิจารณาด้วย

ให้สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปริญญาด้านกิจการได้ โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาพสถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยสภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๔๖ รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อย่างอื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาแก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึงตนเองได้

หมวด ๖

มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรา ๔๗ ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๘ ให้หน่วยงานด้านสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาและให้อธิบดีการบริหารการศึกษาเป็นผู้หนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อนายจันท์ด้านสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณะ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรับ

การประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา ๔๙ ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรนิเทศที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้มีการประเมินผลคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา ๕๐ ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาให้เช่น เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติภารกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง ที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไข ต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษานั้นปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษา ขึ้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการการศึกษาเพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

หมวด ๘

คู่ คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

มาตรา ๕๒ ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครุ คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพขั้นสูง โดยการทำกับ และประสานให้สถาบันที่กำหนดที่ผลิตและพัฒนาครุ คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง รู้สึพึงจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครุ คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ

มาตรา ๕๓ ให้มีองค์กรวิชาชีพครุ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภากาชาดฯ ในกำกับของกระทรวง มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐาน วิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครุ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา ให้ครุ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ทั้งของรัฐ และเอกชนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนด

การจัดให้มีองค์กรวิชาชีพครุ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

ความในวรรคสองไม่ใช้บังคับแก่บุคลากรทางการศึกษาที่จัดการศึกษาตามอัธยาศัย สถานศึกษา ตามมาตรา ๑๙ (๓) ผู้บริหารการศึกษาระดับเหนือเขตพื้นที่การศึกษาและวิทยากรพิเศษทางการศึกษา

ความในมาตราหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่คณาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาในระดับ อนุมติศึกษาระดับปริญญา

มาตรา ๕๔ ให้มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู โดยให้ครูและบุคลากร ทางการศึกษาทั้งชั้นนำของหน่วยงานทางการศึกษาในระดับสถานศึกษาของรัฐ และระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นข้าราชการในสังกัดองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ การบริหารงานบุคคลสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๕๕ ให้มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ เกือกถูลื่น สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อ ให้มีรายได้ที่เพียงพอและเหมาะสม กับฐานะทางสังคมและวิชาชีพ

ให้มีกองทุนส่งเสริมครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อจัดสรรงบประมาณอุดหนุน งานบริการสิ่งแวดล้อม ผลงานดีเด่น และเป็นรางวัลเชิดชูเกียรติครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๖ การผลิตและพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนา มาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพ และการบริหารงานบุคคลของข้าราชการหรือพนักงานของรัฐในสถานศึกษา ระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๕๗ ให้นำงบประมาณทางการศึกษาระดุมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

หมวด ๘

ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

มาตรา ๕๘ ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศ ใช้จัดการศึกษา ดังนี้

(๑) ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษี เพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

(๒) ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สิน และทรัพยากรอื่นให้แก่

สถานศึกษา และมีส่วนร่วมภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น

ทั้งนี้ ให้รู้และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากร
ต่างๆ หลากหลาย โดยการสนับสนุน การอุดหนุนและให้มาตราการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี ตามความเหมาะสม
และความจำเป็น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๕๙ ให้สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา
ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุ ตามกฎหมายว่าด้วย
ที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากการของสถานศึกษา และเก็บค่าธรรมเนียม
การศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และภารกิจหลักของสถานศึกษา

บรรดาօสังหาริมทรัพย์ที่สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือโดย
การซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถานศึกษา ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของ
สถานศึกษา

บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล รวมทั้งผลประโยชน์
เกิดจากที่ราชพัสดุ เป็นปัจจัยที่เกิดจากการผิดสัญญาลาศึกษา และเป็นปัจจัยที่เกิดจากการผิดสัญญา
การซื้อหรือขายสินหรือจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินบประมาณไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง
ตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นนิติบุคคล รวมทั้งผลประโยชน์
ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เป็นปัจจัยที่เกิดจากการผิดสัญญาลาศึกษา และเป็นปัจจัยที่เกิดจากการผิดสัญญา
การซื้อหรือขายสินหรือจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินบประมาณให้สถานศึกษาระดับสรรเป็น
ค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นฯ ได้ตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๖๐ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุด
ต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยโดยจัดสรรเป็นเงินบประมาณเพื่อการศึกษา ดังนี้

(๑) จัดสรรงบอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายบุคคลที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนการศึกษาภาคบังคับ
และการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดโดยรัฐและเอกชนให้เท่าเทียมกัน

(๒) จัดสรวงบุนการศึกษาในรูปของกองทุนรัฐ ให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย
ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

(๓) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสม และสอดคล้อง
กับความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการเป็นพิเศษแต่ละกลุ่มตามมาตรา ๑๐
วรรคสอง วรรคสาม และวรคสี่ โดยคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม
ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) จัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ และบลงทุนให้สถานศึกษาของรัฐตามนโยบาย
แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และภารกิจของสถานศึกษา โดยให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและ
ทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

(๕) จัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐ
ที่เป็นนิติบุคคล และเป็นสถานศึกษาในกำกับของรัฐหรือองค์กรมหาชน

(๖) จัดสรรกองทุนกู้ยืมดอกรบสืบต่อให้สถานศึกษาเอกชน เพื่อให้พึงดูแลได้

(๗) จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาของรัฐและเอกชน

มาตรา ๖๙ ให้รัฐจัดสรรงบอุดหนุนการศึกษาที่โดยบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

มาตรา ๖๙ ให้มีระบบการตรวจสอบ ติดตามและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการศึกษา แนวทางจัดการศึกษาและคุณภาพ มาตรฐานการศึกษา โดยหน่วยงานภายในและหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ตรวจสอบภายนอก หลักเกณฑ์ และวิธีการในการตรวจสอบ ติดตามและการประเมิน ให้เป็นไปตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง

หมวด ๙

เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มาตรา ๖๓ รัฐต้องจัดสรรงบลี่ความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปอื่น เพื่อให้ประโยชน์สำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความจำเป็น

มาตรา ๖๔ รัฐต้องลงเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือ ทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้ โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

มาตรา ๖๕ ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ

มาตรา ๖๖ ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

มาตรา ๖๗ รัฐต้องลงเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย

มาตรา ๖๘ ให้มีการระดมทุน เพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสมปทาน และผลกำไรที่ได้จากการดำเนินกิจการด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน รวมทั้งให้มีการลดอัตราค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเพื่อการพัฒนาคนและสังคม

หลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรงบกองทุนเพื่อการผลิต การวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๙ รัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่พิจารณาเสนอญี่บาย แผน ส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนาและการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพ และประสิทธิภาพของการผลิต และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๐ บรรดาบทกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียน ประกาศ และคำสั่งเกี่ยวกับ การศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะได้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๑ ให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานการศึกษา และสถานศึกษาที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงมีฐานะและอำนาจหน้าที่เดิม จนกว่าจะได้มีการจัดระบบการบริหาร และการจัดการศึกษาตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๒ ในวาระเริ่มแรก มิให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับ จนกว่าจะมีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติดังกล่าว ซึ่งต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยใช้บังคับ

ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการออกกฎหมายตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง และวรรคสี่ ให้แล้วเสร็จ

ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กระทรวงจัดให้มีการประเมินผลภายนอก ครั้งแรกของสถานศึกษาทุกแห่ง

มาตรา ๗๓ ในวาระเริ่มแรก มิให้นำบทบัญญัติในหมวด ๕ การบริหารและการจัดการศึกษา และหมวด ๘ คุณค่าทางการศึกษา มาใช้บังคับจนกว่าจะได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติในหมวดดังกล่าว รวมทั้งการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติคู่ พุทธศักราช ๒๕๔๔ และพระราชบัญญัติราชบัญญัติฉบับที่ ๒๕๒๓ ซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๔ ในวาระเริ่มแรกที่การจัดตั้งกระทรวงยังไม่แล้วเสร็จ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎหมาย ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

เพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่ต้องดำเนินการก่อนที่การจัดระบบบริหาร การศึกษาตามหมวด ๕ ของพระราชบัญญัตินี้จะแล้วเสร็จ ให้กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย และคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ทำหน้าที่กระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัตินี้

บัญญัตินี้ โดยให้ทำหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี

มาตรา ๙๕ ให้จัดตั้งสำนักงานปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นองค์กรของมหาชนเฉพาะกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชนักุณฑีกิจที่ออกตามความในกฎหมายว่าด้วยองค์กรของมหาชนเพื่อทำหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอการจัดโครงสร้าง องค์กร การแบ่งส่วนงานตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕ ของพระราชบัญญัตินี้

(๒) เสนอการจัดระบบครุ คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗ ของพระราชบัญญัตินี้

(๓) เสนอการจัดระบบทรัพยากรและภาระลงทุนเพื่อการศึกษาตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๘ ของพระราชบัญญัตินี้

(๔) เสนอแนะเกี่ยวกับการร่างกฎหมายเพื่อรองรับการดำเนินการตาม (๑) (๒) และ (๓) ต่อคณะกรรมการบริหารฯ

(๕) เสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งที่บังคับใช้อยู่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตาม (๑) (๒) และ (๓) เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ ต่อคณะกรรมการบริหารฯ

(๖) อำนวยหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยองค์กรของมหาชน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนประกอบด้วย

มาตรา ๙๖ ให้มีคณะกรรมการบริหารสำนักงานปฏิรูปการศึกษาจำนวนห้าคน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการบริหารฯ แต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา การบริหารธุรกิจ การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและการคลัง กฎหมายมหาชน และกฎหมายการศึกษา ทั้งนี้ จะต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมิใช่ หัวราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐรวมอยู่ด้วย ไม่น้อยกว่าสามคน

ให้คณะกรรมการบริหารมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษา และแต่งตั้งคณะกรรมการอันดูร่วมกัน เพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมายได้

ให้เลขาธิการสำนักงานปฏิรูปการศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการบริหาร และบริหารกิจการของสำนักงานปฏิรูปการศึกษาภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหารและเลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งวาระเดียวเป็นเวลาสามปี เมื่อครบ วาระแล้วให้ยุบเลิกตำแหน่งและสำนักงานปฏิรูปการศึกษา

มาตรา ๙๗ ให้มีคณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการบริหารสำนักงานปฏิรูปการศึกษาคนละหนึ่ง จำนวนสิบห้าคน ทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นคณะกรรมการบริหารจำนวน สองเท่าของจำนวนประธานและกรรมการบริหาร เพื่อเสนอคณะกรรมการแต่งตั้ง ประกอบด้วย

(๑) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนห้าคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดทบวง มหาวิทยาลัย เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

(๒) อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งคัดเลือกันเอง จำนวนสองคน และคณบดีคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ หรือการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนที่มีการสอน

ระดับปริญญาในสาขาวิชาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ หรือการศึกษา ซึ่งคัดเลือกกันเองจำนวนสามคน ในจำนวนนี้จะต้องเป็นคณบดีคณครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ หรือการศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ไม่น้อยกว่าหนึ่งคน

(๓) ผู้แทนสมาคมวิชาการ หรือวิชาชีพด้านการศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งคัดเลือกกันเอง จำนวนห้าคน

ให้คณบดีกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่ง เป็นประธานกรรมการ และเลือก กรรมการสรรหาอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา

มาตรา ๘๙ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานปฏิรูป การศึกษา และมีอำนาจกำกับดูแลกิจการของสำนักงานตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน

นอกจากที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานปฏิรูปการศึกษา อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) องค์ประกอบ จำนวนหน้าที่ และภาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการบริหาร ตามมาตรา ๘๖ และมาตรา ๘๗

(๒) องค์ประกอบ จำนวนหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา หลักเกณฑ์วิธีการสรรหา และ การเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร ตามมาตรา ๘๗

(๓) คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามรวมทั้งการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการบริหาร เลขานิการ และเจ้าหน้าที่

(๔) ทุน รายได้ งบประมาณ และทรัพย์สิน

(๕) การบริหารงานบุคคล สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่น

(๖) การกำกับดูแล การตรวจสอบ และการประเมินผลงาน

(๗) การยุบเลิก

(๘) ข้อกำหนดอื่น ๆ อันจำเป็นเพื่อให้กิจการดำเนินไปได้โดยเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : - เนห肚ในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้ รัฐด้วยจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คุณธรรม จัดให้มีกฎหมาย เกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้าง เสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกรักด้วยกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปบทวิทยาการต่างๆ เร่งรัดการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการ พัฒนาประเทศพัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งในการจัด การศึกษาของรัฐให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ตามที่กฎหมายบัญญัติและให้ ความคุ้มครองการจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพและเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ ดังนั้น จึงสมควรมี

ก្មោមាយវាតាយការគីកម្មានេងខាតិ ដើរបីនក្មោមាយមេបុណ្ណោះនការបរិនារនេះជាការការគីកម្មាបរិនៃសុខគោលកំណើន
កំណើនបណ្តុំតិចទូទៅរួមទូទៅរាជរាជាណាចក្រកម្ពុជា តើមិនតែបានបណ្តុំតិចទូទៅទេ តុលាទីនេះ

គិតថ្លែងការណ៍មហាវិទ្យាល័យ

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์การวิจัย

เรื่อง

การพัฒนารูปแบบการศึกษาต่อเนื่อง

เพื่อความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

The Development of Continuing Education Model
In Relevance to the Nation Education Act B.E 2542

โดย

นายเอกศักดิ์ แดงเดช

นิสิตภาควิชาการศึกษากองระบบโรงเรียน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษา ศ. อุ่นตา นพคุณ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ศ. ดร. ดิเรก ลาวัณย์ศิริ

แบบสัมภาษณ์การวิจัย
เรื่อง
**การพัฒนารูปแบบการศึกษาต่อเนื่องเพื่อความสอดคล้องกับ
 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**

คำชี้แจง

1. การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบของการศึกษาต่อเนื่อง เพื่อความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยจะพัฒนารูปแบบโครงสร้าง วัตถุประสงค์ แนวทาง การบริหารองค์กร การบริการทางวิชาการ กลุ่มเป้าหมาย แนวคิดการบริการ วิธีการบริการวิชาการ เทคนิคการเรียนการสอน เครื่องข่ายในการบริการ รูปแบบเครื่องข่าย ความสัมพันธ์กับชุมชน การมีส่วนร่วมของสังคม และการสร้างแหล่งการเรียนรู้ของหน่วยงานการศึกษาต่อเนื่องของสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐหรือในกำกับของรัฐ ซึ่งได้ถูกกำหนดให้เป็นผู้จัดตั้ง และส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้ให้กับชุมชนและสังคม โดยการศึกษาจากบทเรียนของการศึกษาต่อเนื่องของมหาวิทยาลัยภายนอกในประเทศไทย 4 แห่ง ได้แก่ ศูนย์การศึกษาต่อเนื่องแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักส่งเสริมศึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำนักการศึกษาต่อเนื่องมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สำนักส่งเสริมและฝึกอบรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และศึกษาจากมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ 3 แห่ง ได้แก่ Utah State University, Ohio University, University of California Berkeley

ขอบเขตของกลุ่มเป้าหมายของการบริการทางวิชาการที่ใช้เป็นขอบเขตในการวิจัยครั้งนี้ จะให้ความสำคัญเฉพาะผู้ที่มีการศึกษาขั้นพื้นฐานดังแต่ระดับประถมศึกษาขั้นต่ำ จนถึงผู้จบการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยจะสามารถได้มีการพัฒนารูปแบบการศึกษาต่อเนื่องเพื่อปรับโครงสร้างองค์กร การบริหารงาน และการสร้างเครื่องข่ายการบริการทางวิชาการ เพื่อประโยชน์ต่อผู้บริหารการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยของรัฐในการตัดสินใจที่จะนำไปปรับใช้ต่อไป

งานวิจัยนี้จะทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะความเป็นไปได้ของรูปแบบและประสิทธิภาพของรูปแบบที่สอดคล้องกับการดำเนินงานของการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยของรัฐและในกำกับของรัฐ ภายใต้บริบทของสังคมไทยที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

2. การวิจัยครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเอก ภาควิชาการศึกษา นอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยได้รับความกรุณาเมตตาจากท่าน

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ทางวิชาการด้านการศึกษาต่อเนื่อง หรือการปฏิบัติงานทางการศึกษาต่อเนื่องในระดับบริหารหรือผู้เชี่ยวชาญในระดับบริหารในกรรมการศึกษานอกโรงเรียน โปรดให้ข้อมูลซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยและต่อการพัฒนาวัฏปแบบการศึกษาต่อไป และความคิดเห็นของท่านจักถือเป็นความลับและประโยชน์ทางการศึกษาอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยคร่าวข้อความกรุณาจากท่านສละเวลาเพื่อให้ผู้วิจัยได้บันทึกเสียงสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) เพื่อตรวจสอบ (Checklist) โครงร่างที่ผู้วิจัยสมมำติให้ท่านได้มีเวลาศึกษาก่อนเข้าสัมภาษณ์

ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. การบริการทางวิชาการ หมายถึง การบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยในรูปแบบของการศึกษาต่อเนื่อง ในภาควิจัยครั้งนี้หมายถึง การให้บริการวิชาการเพื่อการให้ความรู้ ด้วยการฝึกอบรมให้การศึกษาต่อเนื่อง ภายหลังจากการศึกษาเพื่อเพิ่มเติมความรู้ในสาขาวิชาระดับปริญญา แต่ต้องการความทันสมัย ความก้าวหน้าในวิทยาการ ในการวิจัยนี้เน้นถึงกลุ่มเป้าหมาย แนวคิดการบริการ วิธีการบริการ และเทคนิคการเรียนการสอน

2. เครื่อข่ายในการบริการ หมายถึง เครือข่ายการเรียนรู้ การศึกษากลุ่มระบบโรงเรียน ประกอบด้วย

2.1 องค์กรภาครัฐ ได้แก่ หน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ

2.2 องค์กรเอกชน เป็นองค์กรที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวของประชาชน โดยมีการจัดตั้ง และ ดำเนินการตามกฎหมาย และกฎระเบียบของราชการ ได้แก่ สมาคม มูลนิธิกลุ่มเกษตรกร กลุ่มสาระนิเทศ คณะกรรมการหมู่บ้าน กลุ่มอาสาสมัคร เป็นต้น

2.3 องค์กรชุมชน เป็นองค์กรที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวตามความสนใจและความต้องการ ของประชาชนในชุมชน เพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหา และพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ กลุ่มสวัสดิการชุมชน กลุ่มธุรกิจชุมชน กลุ่มพัฒนา กลุ่มอนุรักษ์ เป็นต้น

2.4. องค์กรธุรกิจ ได้แก่ บริษัท ห้างร้าน โรงแรม ศูนย์การค้า ธนาคาร ชุมชนนักธุรกิจ 升 ผลกระทบ และองค์กรธุรกิจรูปแบบอื่น ๆ

2.4 องค์กรวิชาการ ได้แก่ สถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ ศูนย์วัฒนธรรม คนดีศรีสังคม ปราษฐ์ช่วงบ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ชำนาญการต่าง ๆ โดยเครือข่ายในการบริการอันประกอบด้วย รูปแบบเครือข่าย การขยายเครือข่ายความสัมพันธ์ กับชุมชน และการมีส่วนร่วมของสังคม การสร้างแหล่งการเรียนรู้

3. หน่วยงานการศึกษาต่อเนื่อง หมายถึง หน่วยงานการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐที่ให้บริการทางการศึกษา โดยเน้นแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

4. การพัฒนารูปแบบ หมายถึง การปรับรูปแบบ โครงสร้างและวัตถุประสงค์ขององค์กรและการบริการทางวิชาการเพื่อให้สอดคล้องกับการสร้างเครือข่ายในการบริการ

5. การศึกษาต่อเนื่อง หมายถึง การเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ โดยสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ให้กับบุคคลในทุกระดับในสังคม บุคคลที่ได้รับการศึกษาอ่านออกเขียนได้ดี พึ่งผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา และผู้มีการศึกษาในทุกระดับ กลุ่มผู้มีรายได้น้อย ผู้มีการศึกษาน้อย ผู้ใช้แรงงาน และผู้ประกอบอาชีพ อื่นๆ ได้มีโอกาสได้รับความรู้ในด้านต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกันเท่าที่จะเป็นไปได้

6. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมายถึง กฎหมายการศึกษาแห่งชาติอัน เป็นกฎหมายแม่บทในการจัดการศึกษาของประเทศไทย ข้อบังคับจากมาตรา 81 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ขึ้นเป็นรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน

7. การศึกษานอกระบบโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมทางการศึกษาซึ่งจัดขึ้นนอกระบบโรงเรียน ไม่ว่าจะดำเนินการโดยเอกเทศ หรือเป็นส่วนประกอบสำคัญของกิจกรรมอื่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะ ให้บริการแก่กลุ่มผู้เรียนทุกเพศทุกวัย

3. แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

ส่วนที่ 2 แนวทางคำ답แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview)

1. ชื่อสถาบันการศึกษา / มหาวิทยาลัย / หน่วยงาน.....
2. ชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....
3. ตำแหน่ง.....
4. ที่อยู่หน่วยงาน.....
.....
5. เพศ ♂ ชาย ☿ หญิง
6. อายุ.....ปี
7. ประสบการณ์การทำงานในหน่วยงาน ! งานด้านการศึกษาต่อเนื่อง ! งานด้านการศึกษา
นอกระบบโรงเรียน.....ปี
8. หน้าที่รับผิดชอบ.....
9. วัน / เดือน / ปี ที่สัมภาษณ์.....
10. สถานที่ / เวลา.....

ส่วนที่ 2 แนวทางคำานแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

1. โครงสร้าง

1. โปรดวิเคราะห์โครงสร้างปัจจุบันของหน่วยงานการศึกษาต่อเนื่องที่เสนอท่านเห็นด้วยกับโครงสร้างและวิธีการดำเนินงานหรือไม่ อย่างไร
2. กรณามาให้ความเห็นต่อโครงร่างโครงสร้างหน่วยงานการศึกษาต่อเนื่องที่ควรจะเป็นในประเด็นการบริหารภายในองค์กร และการประสานงานภายในองค์กร ที่เป็นไปได้ในสภาพความเป็นจริง
3. โครงร่างแนวทางการจัดองค์กร เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนนั้น มีความเป็นไปได้หรือไม่อย่างไร และข้อเสนอแนะการปรับปรุงองค์กรปัจจุบันในประเด็นใดบ้าง
4. ความพึงพอใจของการออกแบบของ ม. ของรัฐ เมื่อเปรียบเทียบกับเอกชนในการจัดโครงสร้างองค์กร โปรดให้ความเห็นความเป็นไปได้ของการดำเนินงานแบบเอกชน
5. ความเข้มข้นของโครงสร้างองค์กรกับรัฐ กับชุมชน และเอกชน มีความร่วมมือกันอย่างไร จึงเหมาะสม
6. บุคลากรขององค์กรการศึกษาต่อเนื่องความมีความรู้และทักษะด้านใดบ้าง เพื่อกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดการศึกษาต่อเนื่อง เช่น Adult Education, Community Education
7. การประสานงานภายในหน่วยงานครุภัตติอย่างไร จึงเหมาะสม และการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกครุภัตติอย่างไร
8. นโยบายการจัดการศึกษาต่อเนื่องในปัจจุบันท่านเห็นด้วยประการใดและไม่เห็นด้วยประการใด
9. การจัดโครงสร้างองค์กรการศึกษาต่อเนื่องให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. เพื่อจัดการศึกษาทั้ง 3 รูปแบบควรเป็นอย่างไร
10. ความมีฝ่ายอะไรเพิ่มบ้างในโครงสร้างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดการและตอบสนองสังคมและการตลาดเชิงรุก
11. กรมีส่วนร่วมของ Staff ภายในหน่วยงานการศึกษาต่อเนื่องความมีการจัดการอย่างไร
12. โปรดพิจารณาจากโครงร่างเบรียบเทียบที่เสนอหน่วยงานการศึกษาต่อเนื่องทั้ง 7 แห่ง และแสดงความเห็นว่าท่านชอบหน่วยงานใดในด้านใด เพราะอะไร

2. การบริการวิชาการ

1. การบริหารวิชาการอย่างไร ด้านใด เพื่อสนับสนุนด้านการศึกษา 3 ระบบ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
2. การบริการวิชาการปัจจุบัน ท่านเห็นอะไรที่ควรปรับปรุง อะไรดีแล้ว

3. ความเห็นต่อการบริการวิชาการต่อกลุ่มเป้าหมายหลากหลายกลุ่มตามแบบ Segmentation ควรแบ่งกันอย่างไร และเน้นตามลำดับความสำคัญอย่างไร
4. การบริการที่เน้นการเข้าถึงและความสัมภានของผู้เรียน ควรมีวิธีบริการและรูปแบบการบริการอย่างไรให้เข้าถึงมากที่สุด
5. การประเมินผลทางวิชาการด้านต่างๆ ควรมีการจัดการอย่างไร
6. การเพิ่มประสบการณ์สำหรับเจ้าหน้าที่และผู้บริหารที่ดูแลการบริการวิชาการของหน่วยงานการศึกษาต่อเนื่องความมีแนวทางอย่างไรบ้าง
7. หน้าที่การบริการวิชาการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่มีอยู่ ท่านเห็นว่า yang มีหน้าที่ใดที่ยังขาดและควรจะเสริมเพิ่มเติมการบริการอย่างไร
8. การบริการเพื่อมวลชน (Education for All) ควรมีวิธีการบริการการศึกษาต่อเนื่องในรูปแบบอื่นอย่างไร เพียงใด
9. หน่วยงานการศึกษาต่อเนื่องพร้อมบริการชุมชนหรือไม่ ขอบเขตบริการควรระดับใด และพื้นที่บริการควรเฉพาะชุมชนใกล้เคียงหรือขยายไปยังจุดไหน อย่างไร
10. การบริการวิชาการแบบ มีส่วนร่วม เช่น การพัฒนาหลักสูตร วิธีการสอน ควรมีกระบวนการจัดการอย่างไร
11. เทคนิคการเรียนการสอนตามโครงร่างมีอะไรบ้างที่ควรปรับปรุงเพิ่มเติม
12. การบริการทางวิชาการควรมีรูปแบบ อะไรบ้างที่ควรบริการ
13. การสร้างคุณภาพชีวิตด้วยการบริการวิชาการต่อสังคมชุมชนควรทำอย่างไร อย่างไร
14. อะไรคือ เป้าหมายที่สูงสุดของการบริการวิชาการที่ควรจะเป็น
15. การบริการวิชาการทำอย่างไร จึงจะเป็นมาตรฐานและมีคุณภาพที่ดี

3. เครื่อข่ายในการบริการ

1. โครงร่างรูปแบบเครือข่ายครอบคลุมเกี่ยวนেื่องกับชุมชนนั้น จากประสบการณ์ของท่าน ท่านคิดว่ามีปัญหาอุปสรรคอะไรที่ควรดำเนินการ และข้อเสนอแนะต่อรูปแบบเครือข่ายที่ เชื่อมโยงกับชุมชนและการขยายเครือข่ายควรเป็นอย่างไร
2. การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนควรมีรูปแบบใด ระดับความสัมพันธ์มีลักษณะอย่างไร เช่น มาเป็นผู้เรียน หรือข่าวสารแผนการเรียนรู้ หรือร่วมบริจาค ฯลฯ
3. All for Education ท่านมีความเห็นว่า หน่วยงานการศึกษาต่อเนื่องควรมีการดำเนินการอย่างไร เพื่อให้ทุกคนในสังคมมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาตามเจตนารณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติข้อนี้

4. ในอดีตการไม่มีความสัมพันธ์กับชุมชนที่สถาบันตั้งอยู่ เพราะเหตุใด และควรแก่ปัญหา และกำหนดแผนงานอย่างไร
5. การวางแผนแบบคณะกรรมการศูนย์การศึกษาเพื่อเชื่อมโยงกับชุมชนเครือข่ายความใหม่ และความมีวิธีการประสานระหว่างองค์กร / เอกชน / บริษัท / ห้างร้าน / หน่วยงานการศึกษาต่อเนื่องอย่างไร
6. การใช้ทรัพยากรเพื่อเชื่อมโยงบริการชุมชน เช่น โรงเรียนภายใน มหาวิทยาลัยความมีการบริการแบบใด
7. โปรดเสนอวิธีการสร้างความร่วมมือกับเครือข่าย
8. การตลาดที่เชื่อมโยงเครือข่ายการสร้างโปรแกรมการตลาดอย่างไร
9. งบประมาณการสนับสนุนเครือข่ายในการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ควรเป็นอย่างไรและมีวิธีการอย่างไร
10. โครงสร้างรูปแบบเครือข่ายที่ครอบคลุมเกี่ยวนี้องกับชุมชนนั้นมีปัญหาอุปสรรคอย่างไรที่ควรดำเนิน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบเครือข่ายที่เชื่อมโยงกับชุมชนและการขยายเครือข่าย
11. ตามบริบทของสังคมไทย การมีส่วนร่วมของสังคมไทยมีความเป็นไปได้อย่างไรหรือไม่ ตามโครงสร้างรูปแบบของความสัมพันธ์กับชุมชน
12. การเชื่อมโยงกับชุมชนเพื่อพัฒนาการบริการร่วมกันกับหน่วยงานการศึกษาต่อเนื่อง
13. จากประสบการณ์ของท่าน ท่านเห็นว่าการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามโครงสร้างที่ต้องร่วมกันระหว่างชุมชนและรัฐมีแนวทางปฏิบัติอย่างไรบ้าง
14. การสร้างแหล่งการเรียนรู้ภายใน ให้ประชาชนบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมีทางเป็นไปได้หรือไม่ อย่างไร โปรดยกตัวอย่างแหล่งการเรียนรู้ในอดีต และที่น่าจะเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อส่งเสริม Life Long Education
15. ปัจจัยเงื่อนไขอื่นๆ ที่ท่านคิดว่าจะมีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนโครงสร้างให้ประสบผลสำเร็จ ในการนำไปใช้จริงในการปฏิบัติการ
16. ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการสร้างเครือข่ายถาวรเพื่อสนับสนุนต่อระหว่างหน่วยงานการศึกษาต่อเนื่อง ชุมชนสังคม องค์กร ฯลฯ
17. ท่านมีความเห็นว่าจะมีความเป็นไปได้อย่างไรที่จะนำรูปแบบนี้ไปพัฒนาการศึกษาต่อเนื่อง และควรทำอย่างไร
18. ปัญหา อุปสรรคของการพัฒนาการศึกษาต่อเนื่องให้สอดคล้องกับประชาชนบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ข้อเสนออื่นใดที่ท่านคิดว่าจะเกิดประโยชน์โปรดแนะนำเพิ่มเติม

โครงร่างรูปแบบที่ผู้วิจัยยกร่างขึ้นจากการศึกษาเบื้องต้น ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดโครงร่างรูปแบบ 3 ด้าน

จากการศึกษาน่าวางงานการศึกษาต่อเนื่อง 7 แห่ง ศูนย์การศึกษาต่อเนื่องแห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, สำนักส่งเสริมศึกษา และบริการสังคม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, สำนักศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ศูนย์การศึกษาตลอดชีวิต Ohio University, ศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง Utah State University, ศูนย์การขยายโอกาสทางการศึกษา UC Berkeley

โครงสร้าง

โครงสร้างแนวทางการบริหารงานองค์กร

- บริหารงานภาคเอกชน แต่ไม่เน้นการแสวงหาผลกำไรเป็นหลัก
- ประสบการณ์เริ่มโครงการร่วมกับคณะภาควิชาที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน
- บุคลากรระดับดั้งแต่ผู้ปฏิบัติการจนถึงผู้บริหารควรทำงานเต็มเวลา โดยไม่ติดภาระงานที่คณะหรือภาควิชา เพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน
- ความมีระบบการจัดการการใช้ Outsourcing เช่น จ้างผู้มีความชำนาญจากภายนอกในรูปแบบ Contract Out หรือจ้างผู้เชี่ยวชาญบางประเภทที่มีมหาวิทยาลัยขาด
- ความมีการจัดทำแผนการตลาดเพื่อประสิทธิภาพในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการ
- ความมีการบริหารแบบศูนย์กำไร (Profit Center) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในทุกระดับขององค์กร โดยดำเนินการน่าวางงานการศึกษาต่อเนื่องแบบอิสระ (Divisionalization) โดยให้ผู้บริหารรับผิดชอบต่อตัวกำไร เพื่อความคล่องตัวโดยดูจาก Bottom Line เป็นหลัก เพื่อความเป็นเอกภาพและผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบายการทำงานได้ เช่น กำหนดโครงการที่มีการศึกษาความเป็นไปได้ เพื่อตั้งเป้าหมายการสร้างกำไรของแต่ละโครงการ และนำมาซ่อนสนับสนุนบางโครงการที่ไม่สามารถทำกำไร เนื่องจากภารกิจที่ต้องสนับสนุนผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น
- การใช้กำไรเป็นเครื่องมือในการจัดการจะสามารถทำให้องค์กรมีดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพและความสามารถ ตลอดจนสามารถใช้ในการสร้างแรงจูงใจแก่พนักงานในองค์กรให้มีความรู้สึกร่วม เพื่อเพิ่มทุนทรัพย์หรือทรัพย์สินขององค์กรและผลตอบแทนความก้าวหน้าขององค์กรและพนักงานเอง ดังนั้น การบริหารองค์กรของน่าวางงานการศึกษาต่อเนื่องที่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนา ของ ความมีเป้าหมายด้านการบริหารแบบศูนย์กำไร

- ควรปรับองค์กรโดยไม่ติดกับกรอบระเบียบ วิธี พิธีการเดิมเท่านั้น ควรปรับองค์กรให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน มองการแข่งขันได้จริง เพื่อสร้างความเป็นเลิศขององค์กรในการบริการลังค์และชุมชน ต้องสร้างความคล่องตัวในการตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม

- ปรับโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสม กระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจลดการทำงานซ้ำซ้อน กำหนดหน้าที่การงานให้ชัดเจน ใช้เทคโนโลยีช่วย มีระบบประเมินผลงาน อัดรำกำลังคน และผลตอบแทนที่ดี เพื่อให้องค์กรมีอนาคต มองเห็นอนาคต และช่วยกันผลักดันให้แข่งขันได้

- โครงสร้างองค์กรความรู้แบบของคณะกรรมการบริหาร ที่มีบุคลากรจากภายนอกชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้เกิดความรอบคอบในการดำเนินการ ก่อประโยชน์แก่สังคมและชุมชน สร้างความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับชุมชนยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ เป้าหมาย

- เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ สงเสริมการศึกษาตลอดชีวิตแก่ประชาชน
- สร้างประสบการณ์การสอนและการทำงานให้คณาจารย์ และเพิ่มรายได้เพื่อ

วัสดุบุคลากรของมหาวิทยาลัย

- สร้างรายได้ให้หน่วยงานโดยเน้นการพึงตนเอง
- นำทรัพยากรภายในมหาวิทยาลัยทั้งบุคลากรและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม
- สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน สังคม ภาคธุรกิจ และรัฐ อันจะมีผลต่อการรับการช่วยเหลือด้านการบริจาคจากหน่วยงานภายนอก
- สร้างบทบาทของมหาวิทยาลัยให้เป็นแหล่งวิชาการเพื่อพัฒนาประเทศ โดยร่วมมือกับชุมชน หน่วยงานภาครัฐ เอกชนทั้งในและนอกประเทศ พัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ชุมชน

การบริการทางวิชาการ

กลุ่มเป้าหมาย

- บุคคลทั่วไป หน่วยงานภาครัฐ เอกชน รัฐวิสาหกิจ ไม่เฉพาะคนไทยแต่รวมถึงชาวต่างชาติที่อาศัยหรือทำงานในประเทศไทย

แนวคิดการบริการ

- การศึกษาเพื่อมวลชน (Education for All) บริการการศึกษาแก่สังคมทั้งมวล
- การบริหารวิชาการแบบสหสาขาวิชา (Interdisciplenery) ซึ่งคณะวิชาหรือภาค

วิชาไม่พร้อมดำเนินการ

- การบริการวิชาการความมุ่งสู่การพัฒนาของในภาระได้เพื่อเด็กนักเรียน โดยจัดสัดส่วนการบริการแก่กลุ่มผู้มีรายได้ดี และบริการแบบไม่มุ่งผลกำไรแก่ผู้มีรายได้ปานกลาง องค์กรภาครัฐ เอกชน ที่ขาดกำลังซื้อ และให้เปล่าแก่ผู้ต้องโอกาส องค์กรภาครัฐที่ไม่มีรายได้หรือบประมาณ
- ความมีการประกันคุณภาพทางวิชาการด้วยวิธีการที่มีมาตรฐาน เช่น ระบบ ISO หรือระบบที่สร้างขึ้นเอง เป็นต้น

วิธีการบริการวิชาการและเทคนิคการเรียนการสอน

- ฝึกอบรมทั้งระยะสั้นระยะยาว เรียนแบบทางไกล โดยเน้นการขยายโอกาส
- สัมมนาทางวิชาการตามความสนใจเฉพาะด้าน
- บริการทางวิชาชีพ เช่น เกสต์ชูมชน สถานปฏิบัติการ โอดิศกาล การบริการทางการแพทย์ฯลฯ
- บริการเต็มรูปแบบ (Turn Key) ตั้งแต่ให้คำปรึกษาทางระบบ พัฒนาระบบ
- การสร้างกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เช่น การไปดูงาน เยี่ยมชมโรงงาน กิจการ อบรมนอกสถานที่
- จัดนิทรรศการแสดงผลงาน เช่น เทคโนโลยีสิ่งประดิษฐ์ การแสดงดนตรี ฯลฯ
- ใช้สื่อสารมวลชน (Mass Communications) ทั้งสิ่งพิมพ์ วิทยุ หรือโทรทัศน์ โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยที่มีสื่อของตนเอง เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษา เพิ่มแหล่งการเรียนรู้ของชุมชน
- การฝึกอบรมแนะนำการสร้างอาชีพและพัฒนาต่อชุมชน การช่วยเหลือด้านเทคนิคหรือเทคโนโลยีใหม่ๆ
- การให้คำปรึกษาโครงการทั้งรัฐและเอกชน งานวิจัย การวางแผน เช่น บัญชี เป็นต้น
- การรับรองคุณภาพ เช่น การรับรองคุณภาพสินค้า การทดสอบความรู้ด้านต่างๆ เช่น ด้านดนตรี ภาษา ฯลฯ
- การให้บริการห้องปฏิบัติการในช่วงเวลาที่ว่างเพื่อพัฒนาชุมชน สังคมให้มีโอกาสใช้ทดลองเครื่องมือต่างๆ ที่ไม่สามารถหาได้ทั่วไป

- ความมีแผนการอบรมของทุกหลักสูตรที่เป็นหลักสูตรประจำปีแบบ Year Plan เพื่อความสะดวกของผู้ใช้บริการ เช่น ทำคู่มือปฏิทินการอบรม (Training Calendar)
- ความมีการประเมินผลอบรมหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรม และติดตามผลระยะยาว หลังการอบรมในรูปแบบ Customer Service Relation เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการวิชาการ
- ใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการศึกษาที่ต่อเนื่อง เช่น การทำ Home Page เพื่อใส่ข้อมูลการฝึกอบรมให้ผู้เคยผ่านการฝึกอบรมกลับมาทบทวนได้โดยมี Password รหัสผ่าน

เครือข่ายในการบริการ

รูปแบบเครือข่าย

- รูปแบบเครือข่ายครอบคลุมเกี่ยวนেื่องกับชุมชนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่กำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All for Education) ดังนั้น จึงควรให้ทุกกลุ่มชนได้มีโอกาสสมมิssonร่วมในการจัดการศึกษา โดยผ่านระบบตัวแทนหรือการเสนอต่องนายังสถานศึกษา

การขยายเครือข่าย

- การขยายเครือข่าย เช่น ในต่างประเทศ มหาวิทยาลัยที่มีหน่วยงานการศึกษาต่อเนื่อง ใช้เช่นว่า Extension Program คือการขยายโอกาสทางการศึกษา มีการขยายวิทยาเขตในการบริการไปยังแหล่งชุมชน เช่น UC Berkeley มีการขยายสาขาไปทั่วอเมริกาฟรานซิสโก หรือ UCLA ขยายสาขาไปหลายสาขา แม้กระทั่งใน Universal Studio อันเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทสุดท้าย ภายนครที่มีผู้มาใช้บริการมาจากทั่วโลก

- UC Berkeley จัดศูนย์ CMIL (The Center For Media and Independent Learning) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกวิธีการเรียนที่ยืดหยุ่นและมีทางเลือกมากที่สุดด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นเรียนด้วยไปรษณีย์ E-mail Fax Online ซึ่งสามารถกำหนดเนื้อหาและวิธีการศึกษาได้ตามอัธยาศัย ซึ่งประสบความสำเร็จมากกว่า 90 ปี ทำให้ขยายองค์ความรู้ไปทั่วชุมชน วัสดุ และประเทศ

ความสัมพันธ์ชุมชนและการมีส่วนร่วมของสังคม

- ความสัมพันธ์กับชุมชนและการมีส่วนร่วมของสังคมเป็นปัจจัยหลัก (Key Factor) ในความสำเร็จตรงความประสงค์ตามกฎหมาย รัฐธรรมนูญ ที่สะท้อนมาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในแบบอย่างของมหาวิทยาลัยเก่าแก่อายุ Ohio University ที่มีอายุกว่า 200 ปี ความสัมพันธ์กับชุมชนดีมาก มีความร่วมมือในระดับหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น เช่น ไปรษณีย์อนุญาตให้หน่วยงานการศึกษาต่อเนื่องของมหาวิทยาลัยลงไปรษณีย์โดยไม่ต้องเสียการแสตมป์ เพื่อ

สนับสนุนการสื่อสารกับชุมชนให้เข้าถึงการศึกษาต่อเนื่องได้เต็มที่ หรือ Utah State ตั้งวิทยาเขตเพื่อบริการในพื้นที่ห่างไกลจากมหาวิทยาลัยในราคาที่ถูกลง ตามระยะห่างจากมหาวิทยาลัย เพื่อให้ชุมชนที่เป็นชนบทสามารถเข้ารับการศึกษา

การสร้างแหล่งการเรียนรู้

- การสร้างแหล่งการเรียนรู้โดยเฉพาะการศึกษาตามอัชญาศัย เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนสามารถเข้ามาเรียนรู้โดยไม่ต้องเข้าห้องเรียน กำหนดเวลา และความเหมาะสมของการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เช่น การทำอุทายานการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยหรือในบริเวณชุมชน หรือ UC Berkeley และ UCLA เปิดหลักสูตรการศึกษาตามอัชญาศัยให้ผู้สูงอายุ (อายุเกิน 60 ปี) มาเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัชญาศัย ในแนวคิดการแบ่งปันพرسวรรคหรือประสบการณ์ของแต่ละคน ในการสร้างโปรแกรมการเรียนรู้สำหรับกันและกันภายใต้สิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัย โดยจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

ภาคผนวก ค

กำหนดการ การสัมมนากลุ่ม (FOCUS GROUP DISCUSSION)

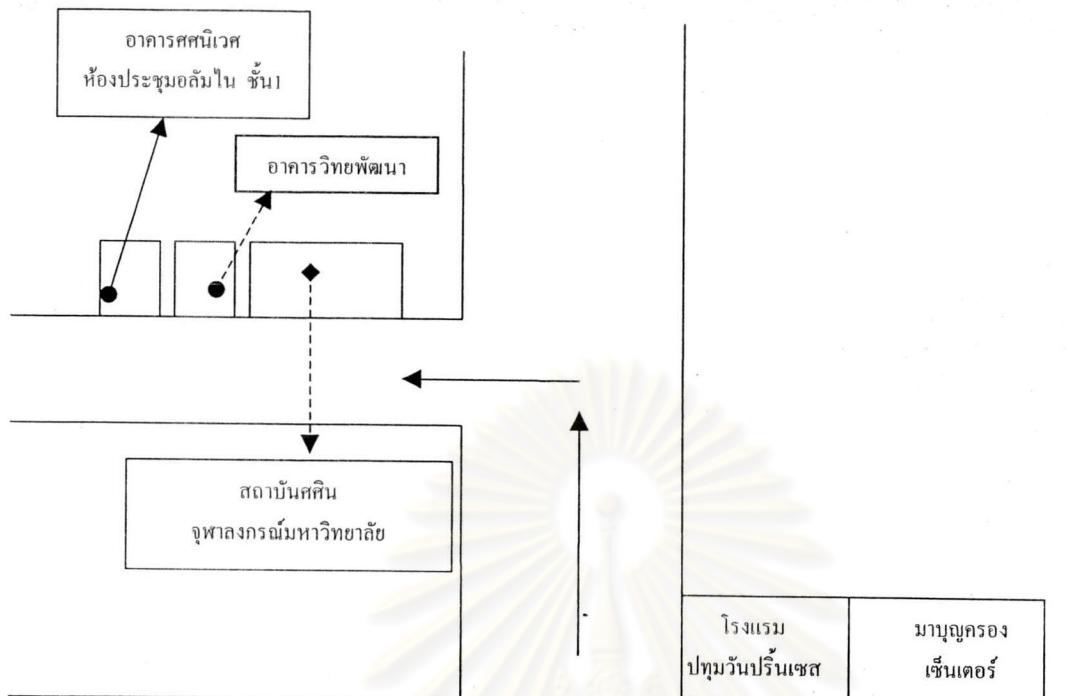
เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการศึกษาต่อเนื่องเพื่อความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542”

วันอังคารที่ 8 เมษายน 2546
ณ. ห้องประชุมอลัมไน ชั้น 1 อาคารศศินเวศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

08.00 – 10.00 น.	การสัมมนากลุ่ม ช่วงแรก
10.00 – 10.15 น.	รับประทานอาหารว่าง
10.15 – 11.50 น.	การสัมมนากลุ่ม ช่วงสอง
11.50 – 12.00 น.	ปิดการสัมมนากลุ่ม
12.00 น.	รับประทานอาหารเที่ยง

หมายเหตุ ท่านอาจารย์ที่เดินทางมาจากต่างจังหวัด ขอความกรุณาแจ้งพำนะที่สะดวกในการเดินทาง เช่น เครื่องบิน หรือรถโดยสารส่วนตัว โดยนิสิตจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายทั้งหมด และนิสิตจะเตรียมที่พักพร้อมอาหารไว้รับรองที่โรงแรมศศินเวศ ภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชานักวิชาการ
หนังสือขอความอนุเคราะห์เกี่ยวกับการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร.0-2218-2680
ที่ ทม.0302(2770.0603)/0871 วันที่ 7 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ศูนย์การศึกษาต่อเนื่องแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้วย นายเอกศักดิ์ แดงเดช นิสิตชั้นปีญญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาอกโรงเรียน สาขาวิชาการศึกษาอกรอบบงโรงเรียน อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการศึกษาต่อเนื่องเพื่อความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542” โดยมีศาสตราจารย์อุ่นตา นพคุณ และ ศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ลาวณย์ศิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในภาระนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมมนากลุ่ม (Focus group interview) กับผู้เชี่ยวชาญ ด้านการศึกษาต่อเนื่องจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ผู้เชี่ยวชาญจากการศึกษาอกรอบบงโรงเรียน จำนวน 15 คน และผู้บริหารหน่วยงานการศึกษาต่อเนื่องจากมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 10 คน ทั้งนี้นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายเอกศักดิ์ แดงเดช ได้ทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

勾

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ที่ ทม.0302(2770.0603)/0858

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

7 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายเอกศักดิ์ แดงเดช นิสิตขั้นปริญญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาการศึกษากองโรงเรียน สาขาวิชา การศึกษากองระบบโรงเรียน อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการศึกษาต่อเนื่องเพื่อความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542” โดยมี ศาสตราจารย์อุ่นตา นพคุณ และ ศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ลาวันย์ศิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้สิ่ตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวม ข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth interview) กับผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาต่อเนื่องจากมหาวิทยาลัย ของรัฐ ผู้เชี่ยวชาญจากการศึกษากองโรงเรียน จำนวน 15 คน และผู้บริหารหน่วยงานการศึกษาต่อเนื่อง จากมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 10 คน ทั้งนี้นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายเอกศักดิ์ แดงเดช ได้ทำการเก็บข้อมูล วิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

~

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบูรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2680

ใบลงทะเบียนเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

การวิจัยเรื่อง

การพัฒนารูปแบบการศึกษาต่อเนื่องเพื่อความสอดคล้องกับ พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

วันอังคาร ที่ 8 เมษายน 2546 เวลา 8.00 – 12.00 น.

ณ. ห้อง ALUMNI อาคาร ศศนิเวศ

ลำดับ	ชื่อ	ที่อยู่	ลายเซ็นต์
1.	คุณชูชาติ สุขชู	ผอ.พอ.ศูนย์ประยุกต์และบริการ วิชาการมหาวิทยาลัยมหิดล	.....
2.	ศ.ดร. ดิเรก ลาวัณย์คิริ	ผอ.ศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	.....
3.	คุณตติยา เชยชุ่ม	ศูนย์วิจัยและประเมิน ผลการดำเนินงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 114 ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐	.....
4.	ผศ.ดร. นาอ พันธุวนิวิน	ผู้แทน ผอ. สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	.....
		ผู้แทน ผอ. สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	.....
5.	รศ. บำรุง สุพรรณ	ผอ.สำนักส่งเสริมศึกษาและบริการสังคม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	.....
6.	ดร. พดุง พรมมูล	ผอ. สำนักงานกลางศูนย์การศึกษานอกสถานที่ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต	.....
7.	ผศ. ดร. รัชนีกรณ์ ทรัพย์กรานท์	ผู้แทน ผอ. สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยนรภพ	.....
8.	รศ. สัตดาวี ศิลปน้อย	ผู้แทน ผอ. ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยอนแก่น	.....
9.	คุณศิริพร สาริสุต	ผู้แทน ผอ. สำนักฝึกอบรม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	.....
10.	ผศ.ดร. สุวิทย์ บุญช่วย	ผอ. สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี	.....

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายเอกศักดิ์ แดงเดช อายุ 37 ปี

การศึกษา

- ประถมศึกษา - มัธยมศึกษา Saint Gabriel College
- ปริญญาตรี วารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปริญญาโท Executive MBA จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาเอก ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกียรติประวัติ

- ผู้อัญเชิญพระเกี้ยว งานพุตบลปะเพณี จุฬา-ธรรมศาสตร์ ครั้งที่ 41
- รางวัลชนะเลิศ Gold Award ในงาน Thailand Marketing Award จัดโดยคณะกรรมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA)

ประสบการณ์ทำงาน

- กรรมการบริหาร บริษัท ซีเอ็ด จำกัด (มหาชน)
- ประธานกรรมการบริหาร
  - บริษัท August (1991) Communication จำกัด
  - บริษัท Education Mall จำกัด
  - บริษัท Distance Learning Center (Thailand) จำกัด
  - บริษัท Fashion Mall 2002 จำกัด
  - บริษัทสำนักไทย จำกัด
  - บริษัท เอ ซี แอล ไทยแลนด์ จำกัด
  - อาจารย์พิเศษ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กรมส่งเสริมการส่งออก

กระทรวงพาณิชย์

ฯลฯ

ศึกษาดูงาน – สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น อ่องกง สิงคโปร์